

Blue Beret

NR. 1/XIII, JUNI 1984

DEN NORSKE FN-STYRKEN I LIBANON

PÅ LUFTA MED RADIO NORBATT

●●Populært tiltak på 98 MHz FM: Radio NORBATT, Saqis norske nær-radiostasjon.

Side 18

KRUKKE- BYEN

●●Rashaiya er viden kjent selv ut over Libanons grenser for sine keramiske produkter.

Side 2-3

HUNDELIV I NORBATT

Midten

KRUKKEBYEN

Med et frapperende håndlag og smidige fingre formes krukkene på den fotdrevne dreieskiven. En kulturtradisjon som har gått i arv i generasjoner, i krukkebyen — Rachaiya al Foukhar. Som er viden kjent for sine keramiske produkter, og ikke minst for krukkene med den fortreffelige egenskap at de holder vannet kaldt i et varmt klima.

— Jeg har arbeidet i verkstedet siden jeg var en liten guttunge, forteller Isber Isber til Blue Beret, — som min far gjorde det, som min farfar. Verkstedet har vært i familiens eie i flere hundre år, kan han fortelle, og alle er med og hjelper til. Før krigen var det mange keramiske verksteder i Rachaiya, i dag er bare fem igjen. Rachaiya er en gammel PLO-by, og ble kraftig molestret under invasjonen.

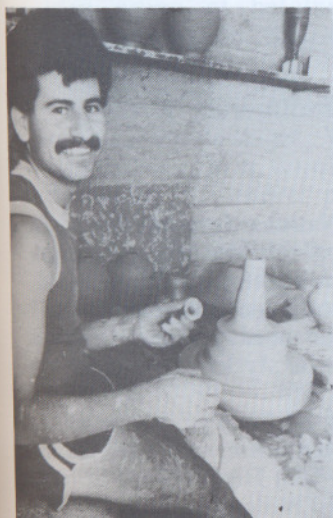
I Isbers verksted holder de på gamle

tradisjoner, med fotdrevet dreieskive og gamle, hevdvunne mønstre. Vel kan man tenke seg å gå over til en motordrevet skive, det ville lette arbeidet med en del produkter som krever særlig hurtighet.

— Vi arbeider hardt i noen sommermåned, forteller Isber Isber videre. — Vi må tørke krukkene i sola før de så brennes i ovn, og dette gjør at produksjonssesongen er på tre-fire måneder hvert år. Så om vinteren må vi finne på andre ting å gjøre, for de unge er det skolegang — og arbeide i verkstedet i sommerferien.

Rachaiya-krukkene er populære, og oppkjøpere kommer fra mange kanter, og ikke bare fra Libanon, for å selge de videre. At mange har funnet veien til Norge, er Isber-familien ikke i tvil om, i kontingentens løp har mange norske FN-soldater vært innom verkstedet som ligger langs veien opp til KpB sitt hovedkvarter. — Etterspørselen er stor, og vi får solgt alt vi klarer å produsere, opplyser Yihad Isber.

Verkstedet er, som det alltid har vært, en familiebedrift, og mor Rosa Isber og far sjøl, Hanni Isber, er også på plass. Når en søster og en bror slutter skolen for sommeren skal de også ta et tak i krukkeverkstedet.

Yihad Isber viser håndlaget som skal til for å forme leirkrukkene.

leder

“Den blodige mandag”. Så kalte libaneserne mandag 11. juni, en av de hardeste dagene Beirut har opplevd siden borgerkrigen startet, tidlig i NORBATT XIII's periode i Libanon. Over hundre drepte som igjen minner oss om livets miskunnsløse realitet for svært mange libanesere. Og om at UNIFIL fortsatt har en viktig misjon i dette krigsherjede og landet.

To av Ebel es Saqis ledere gir i dette nummer av Blue Beret uttrykk for sivilbefolkningens takknemlighet for den innsats NORBATT og UNIFIL gjør-Libanon. Vi er ønsket velkomne av libaneserne, og vi er deres gjester.

Bak krigens fasade er Libanon et land som vårt eget,

hardt prøvet, men stolt. Libaneserne har sine tradisjoner, andre enn våre egne, fremmede for oss, som våre er det for dem. Foruten den viktige jobben vi er her for å gjøre, har vi en enestående sjanse til å lære mer om et land og et folk som har en historie lengre enn vår egen, en kultur med årtuseners bakgrunn.

Ta imot de nye inntrykkene med et åpent sinn — den libanesiske gjestfrihet og varme innbyr til kontakt og vennskap. Men respekter deres holdninger og tradisjoner. Vi har lett for å tro at å komme fra et rikt, velstående land gjør oss overlegne. Gå i dybden, og finn at andre samfunn har kvaliteter minst like verdifulle som vårt eget.

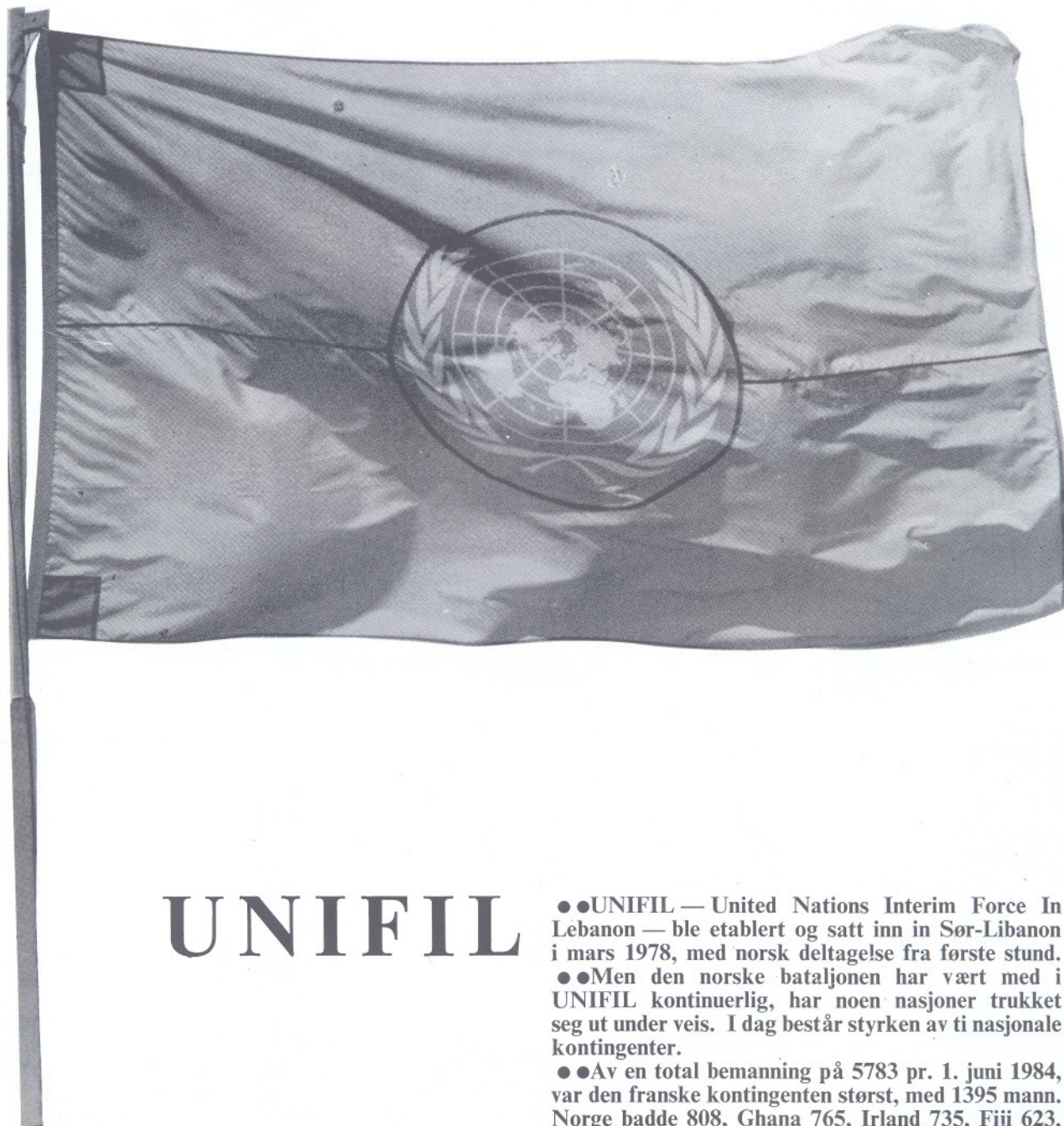
Lt. Leraand.

Fenr. Østad.

Blue Beret er organ for Den norske FN-styrken i Libanon. Redaksjon i kontingent XIII: Lt. Dag Leraand og fenr. Per Egil Østad. Trykk: Zavallis Press Ltd. Nicosia, Kypros.

**BLUE
BERET**

UNIFIL

●●UNIFIL — United Nations Interim Force In Lebanon — ble etablert og satt inn in Sør-Libanon i mars 1978, med norsk deltagelse fra første stund.

●●Men den norske bataljonen har vært med i UNIFIL kontinuerlig, har noen nasjoner trukket seg ut under veis. I dag består styrken av ti nasjonale kontingenter.

●●Av en total bemanning på 5783 pr. 1. juni 1984, var den franske kontingenten størst, med 1395 mann. Norge hadde 808, Ghana 765, Irland 735, Fiji 623, Senegal 565, Finland 497, Nederland 163, Sverige 142 og Italia 43.

NORBATT XIII HAR OVERTATT

NORBATT XIII har etter en lang rotasjonsperiode overtatt i Sør-Libanon. Kommandooverføringen skjedde ved NK UNIFIL, Brigadegeneral Lund, på en oppstilling 31. mai, men siste utveksling skjedde først den 13. juni.

Ca 45 kradratkilometer vesentlig fjellterreng og en befolkning på rundt 20000 mennesker fordelt på åtte landsbyer ligger innenfor "Blue Line" og er nå vårt ansvar. Hva er så dette ansvaret, eller med militær terminologi oppdraget, i dag? Situasjonen er en ganske annen nå enn den var da UN ga oppdraget til sine medlemsland i 1978.

I dette ligger et problem for oss i det vi må tilpasse oss den nye situasjonen, men likevel leve med mandatet gitt i 1978. I 1980 ga imidlertid sjefen for UNIFIL følgende utfyllende ordrer til sine styrker:

- Gjenopprette fred og sikkerhet i tildelt område.
- Assistere den libanesiske regjering i dens arbeid med å gjenopprette autoriteten i området.
- Forhindre nye kamphandlinger og sørge for at AO ikke blir benyttet til fiendtligheter av noen art.

Det er utvilsomt fred i NORBATTs område i dag, men fred i nordmenns øyne er det ikke. Som samfunn fungerer det ikke, og med den israelske okkupasjonsmakt som alltid må tenke på sin egen sikkerhet, er frihet for menneskene her ikke en del av denne freden. NORBATTs tilstedeværelse gjør imidlertid at befolkningen føler seg tryggere fordi vi hjelper den på mange områder, og er opptatt av deres ve og vel i deres interne forhold og vis à vis okkupasjonsmakten. Vi skal hjelpe de gjenværende libanesiske myndigheter i området så langt vi kan, vel vitende om Israels rettigheter. Klarer vi å hindre at stridigheter oppstår og at anslag mot israelerne av ethvert slag ikke skjer, samtidig som vi holder ro og orden innenfor området, vil etter min mening NORBATT løse pålagte oppdrag og være en vesentlig stabiliserende faktor i denne delen av Libanon. Det er ikke uten grunn at befolkningen i NORBATTs område stadig er økende. Skal dette fortsette ender vi til slutt i telt.

Her er store utfordringer. Håper vi slipper de som er av det vonde slaget. Vi har blitt godt mottatt av befolkningen her. De er vennlige og høflige. La oss ikke gjøre dumheter som endrer på denne situasjonen. Jeg vil be alle gå aktivt inn for å etablere et godt forhold til alle grupper av sivilbefolkningen. Dog må ingen bli for husvarme. Vi er her som en ordensmakt og må ikke komme i lommen på noen. Det er også begrenset hva vi kan yte i gjengjeld og det er derfor klokt å vise måtehold.

Jeg håper vi som NORBATT XIII skal lykkes i våre oppgaver uten å pådra oss skader eller tap av menneskeliv. For øyeblikket er jeg, slik situasjonen er i vårt område, mere opptatt av ulykker vi rett og slett kan pådra oss selv. Jeg håper befalet og sjåførene lojalt følger opp mine direktiver. Og jeg vil ikke nøle med å frata sjåførene kjøretøyene dersom de ikke utviser

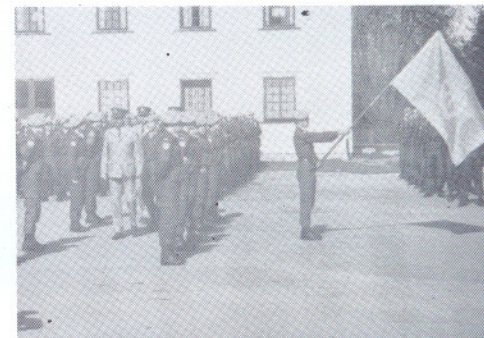
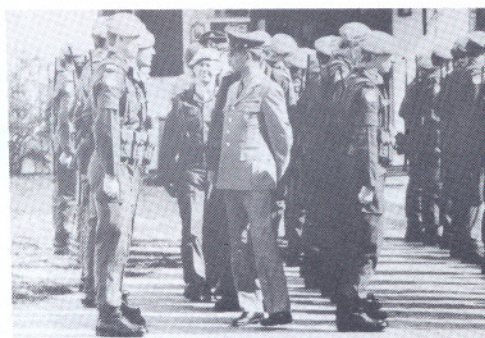
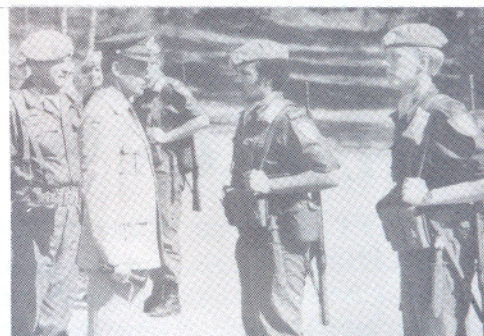
Oberst Reidar Vangen, bataljonssjef.

høyeste grad av ansvarsfølelse når det gjelder såvel kjøring som ettersyn og vedlikehold av kjøretøyene. Veiene og trafikken krever forutseenhet og forsiktighet.

Av de mange oppgavene vi må gjøre straks, og som krever stor arbeidsinnsats, er utbedring av OP'er og dekningsrom samt etablering av gode nærforsvarstillinger rundt alle posisjonene. Etablering i nye lokaliteter og forbedring av gamle etablissementer er høyt prioriterte oppgaver. Langsiktig og god planlegging er nødvendig.

Vedlikehold av utstyr, materiell og etablissementer skal fokuseres også i NORBATT XIII. Soldatferdigheter skal oppøves og alle skal gå inn for å styrke kroppen. Deltagelse i nesten alle UNIFIL - mesterskapene er ønskelig og vil vise hvor vi står i forhold til andre masjører. Tilslutt vil jeg be alle gå inn for å bli gode kamerater og være til hjelp og støtte for hverandre når det trengs. La oss kunne stole på hverandre, gjøre våre oppgaver nøyaktig, godt og riktig. Vis initiativ. Alltid er det noe som kan gjøres bedre eller utføres sikrere. Lykke til i din jobb. Sammen skal vi klare å løse NORBATTs oppgaver. Vær sikker!

Kontingent XIII: VEL FORBEREDT TIL TJENESTE

●● Blant de om lag tre tusen søkerne ble de plukket ut, de godt over åtte hundre soldatene — menn og kvinner, menige og befal, yrkesmilitære og sivile — som skulle utgjøre den trettende norske kontingent i FNs fredsbevarende styrker i Libanon, UNIFIL. Til den norske bataljonen, til det norske verkstedkompaniet, til hovedkvarteret i Naqoura.

●● På Sør-Gardermoen og Hauer seter ble grunnlaget for tjenesten i Sør-Libanon lagt — oppbygging og sammensveising av lag og tropper, kompanier — en bataljon. Før inspisering av generinspektøren for Hæren, generalmajor Breilid. Og den lenge etterlengtede avreise til Midt-Østen, fra en grytidlig start på Gardermoen til en stekende Ben Gurion flyplass i Tel Aviv — til stasjonene i Libanon.

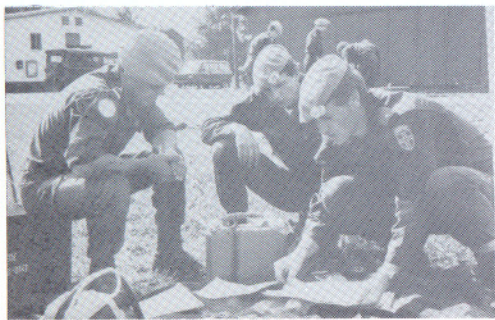

Opptelling før nedtelling

●●Dagene kunne nok falle lange mens parti etter parti forlot forlegningene for å ta fatt på tjenesten i Tibnine, Ebel es Saqi, Chebaa og alle de andre stedene. Parallelt ble treningsperioden hjemme avviklet, materiell sjekket, pusset, talt opp. Alt på plass, oppstilling — avreise.

HANDOVER

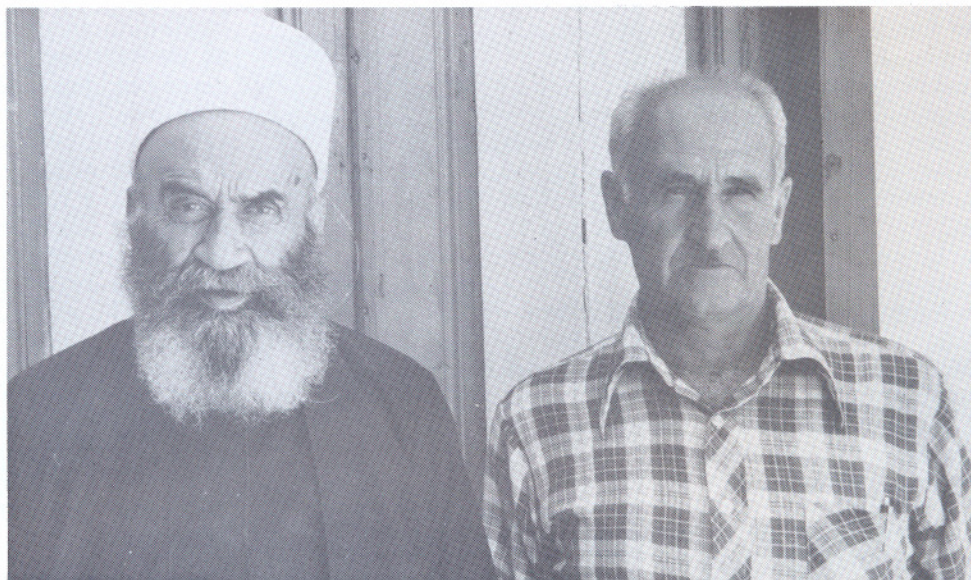
●●Den trettende norske UNIFIL-kontingent tar over i Sør-Libanon. Bataljonssjef, oberst Reidar Vangen, tar over FN-flagget fra UNIFILs Deputy Force Commander, brigadegeneral Gabriel Lund.

Var det som ventet?

Hvordan var møtet med Sør-Libanon, med UNIFIL, Norbatt og Ebel es Saqi? Omtrent som ventet, et sjokk? Blue Beret huket tak i et tilfeldig utvalg nyankomne, knappe døgn etter ankomsten fra Sør-Gardermoen og Hauersefer. Bare bli gjes å treffe, kommentarene:

- Vi føler oss tryggere med NORBATT her

Sheik Mohammed Gobar og mouktar Yusef Sa'adeh i Ebel es Saqi.

●●—I februar 1976 var Ebel es Saqi helt folketom. På grunn av heftig bombing og store ødeleggelser reiste alle innebyggerne sin vei—til NORBATT kom i 1978.

●● — Vi føler oss tryggere etter at nordmennene kom til byen vår. Livet er blitt fredeligere og roligere med NORBATT, folk føler en trygghet de ikke hadde før UNIFIL kom.

Dette uttaler to av byens ledere til Blue Beret — sheik Mohammed Gobar og mouktar Yusef Sa'adeh. De to har levd med Ebel es Saqi fra gamle, og fredeligere dager, gjennom vonde og vanskelige krigsår, til NORBATT satte opp sitt hovedkvarter i denne gamle libanesiske byen.

Helt ødelagt

Kampene og ødeleggelsene er ennå i dag helt åpenbare i Ebel es Saqi, men mouktaren og sheiken kan berette at i 1976 ble absolutt alt ødelagt, og alle innbyggerne flyktet til Kaukaba, hvor NORBATT i en kort tid i 1978 først opprettet sitt HQ. Først etter at NORBATT flyttet til Saqi fikk ikke byens innbyggere lov til å komme med — miner og ueksploderte bomber måtte først ryddes unna. Mouktar Sa'adeh forteller at ørst fikk tre Saqi-beboere være med noen norske offiserer på befering, men uten å kunne gå inn i

Den gresk ortodokse kirken i Ebel es Saqi.

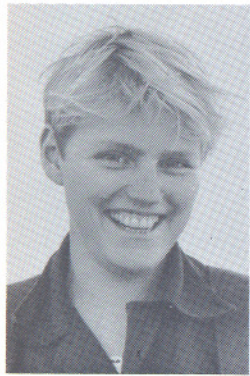
noen av de ødelagte husene. Så smått begynte de første å vende tilbake, ta fatt på opprydningen, gjenoppbyggingen.

— Vi hadde ikke noe sted å bo, men måtte sove der det falt seg slik. Det var ikke råd med mat, men vi fikk hjelp av soldatene, får vi vite. — Det var vondt å se byen vi er født og oppvokst i så fullstendig ødelagt, det var dårlig stelt.

— Med tiden kunne de fleste vende hjem igjen, men, forteller mouktaren og trekker på smilebåndet, — det var mange som i førstningen syntes det var merkelig med disse soldatene som gikk i kortbukser, underbukser nærmest. Enkelte familier var nok betenkt over å vende tilbake, vi var ikke vant til slikt, men i dag er vi blitt vant til det.

Gammel by

Ebel es Saqi er en by med gammel historie, kan sheik Gobar berette. For

Fenr. Torun Utkilen, Stkp:

Bedre. Trodde omtrent vi skulle bo i telt, men vi har jo vannklosett, dusj og hus. Koselig! Jeg hadde egentlig ikke gjort meg opp noen egen formening om hvordan det skulle være her i Libanon, men vi så jo film. Tiden har gått med til å komme i orden, pakke ut og se på hva oppgavene går ut på. Jeg trodde det skulle være mye varmere her enn hva det er — men det er varmt nok!

Ivar Bruvold, Stkp:

Jeg synes det egentlig er over all forventning bra her. Det er godt organisert, litt trangt om plassen, men bedre ordnet forlegning blir det vel etter hvert. Jeg hadde jo sett en del bilder før jeg kom ned, og stedet er omtrent som jeg hadde forestilt meg, bare enda bedre. Hvis det ikke blir varmere, skal nok dette gå bra. Nå blir nok tjenesten noe mer travel enn det første døgnet, men jeg synes det har gått bra.

ni hundre år siden kom en familie ved navn Alamadin til stedet, og byen vokste fram. Et medlem av familien Alamadin skal være igjen, men har flyttet ut og funnet seg arbeid i Sør-Amerika. Men fortsatt finnes den gamle brønnen og rester av de gamle husene til Alamadin-familien i den sørlige delen av Ebel es Saqi.

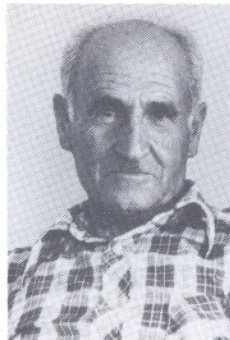
Navnet på byen er ikke lett oversettelig, men skulle bety noe i retning av landet hvor hunkamelen kan få vann, hvor ebel betyr kamel av hunkjønn. I tidligere tider kom kamelene hit hvor det fantes rikelig med vann og drikke, og derfra trolig navnet, blir det forklart.

I dag anslår de to bylederne Saqis innbyggertall til å være om lag 800-850, mot tolv hundre for en del år siden. I dag er det vanskelig å finne hus i byen, et problem ikke minst for unge familier. Arbeid kan være et annet problem for mange, og ikke få har emigrert, mange til Gulf-statene, kanskje enda flere til land i Sør-Amerika.

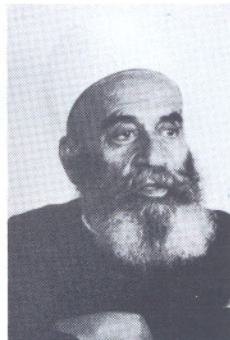
Jordbruk viktig

Tradisjonelt et jordbruksamfunn, er landbruket fortsatt en sentral del av det økonomiske grunnleg for Ebel es Saqi og dens innbyggere. En del er lønnstakere, men mange er jordbrukere, hvor hvete og oliven er viktigste innskildler. Olivenproduksjonen er av størst betydning, og mesteparten av høsten går til oljeproduksjon, en del selges som grønn oliven.

— Hver familie eier sin jord, forteller mouktaren, — men jordeiendommene er spredt omkring i et slags teigblandingssystem. Og traktor har tatt over etter oxen. Men det er fortsatt områder vi ikke kan dyrke fordi de ikke er klarert for miner. Krigen har også ødelagt mange av oliventrærne som hører byen til.

Mouktaren er en av de viktigste lederne i en libanesisk landsby. Han er valgt av folket for fireårs-perioder, men er ikke regjeringsansatt slik borgermesteren er det. Borgermesteren har de formelle ansvarssoppgaver, mouktaren tar seg mer av konflikter og folks dagligdagse oppgaver. Han må kjenne sin landsby og sine bysbarn bedre enn noen annen, og nyte landsbyens tillit. Det skulle vi mene at Yousef Sa'adeh gjør, mouktar de siste 21 år i Ebel es Saqi.

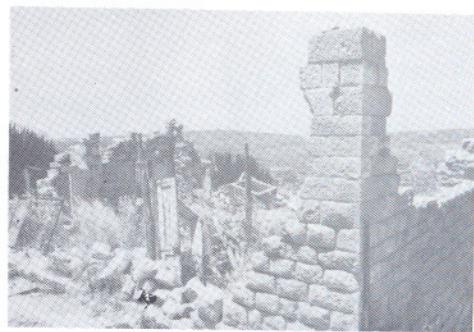
Druser-sheikene er ikke valgt, og har ingen administrative oppgaver. De er religiøse ledere, men bistår gjerne mouktaren i viktige og vanskelige saker. Sheiken skal se etter sine sognebarn, han skal lede bønner i khalwe'n — druserens gudshus. Sheiken kan ikke etter å ha tatt på seg denne funksjonen lenger gå i verdslige klær, han må bære den spesielle muslimske buksen, han må gå i den tradisjonelle skjorten og den hvite luen. Skjegg eller ikke er imidlertid en frivillig sak, sier Mohammed Gobar, som selv har et prektig bestefarsskjegg.

Gjestfrie

Vi møter de to Saqi-lederne hjemme hos sheiken, og får et godt inntrykk av libanesernes utstrakte varme og gjestfrihet. Mouktaren forteller om en gang han inviterte en norsk soldat på lunsj. Det gikk bra, man spiste og drakk godt, arak forøvrig, legger han til —

Krigen har satt sine fortsatt tydelige spor i Saqi.

I 1976 var hele Saqi lagt i ruiner.

men da soldaten skulle gå, spør han: How much? Mouktaren ler hjertelig, vi aner at den norske tilstedeværelsen i Ebel es Saqi kan ha gitt megen forlystelse i de saqiske hjem disse årene.

Og hva mener de så om norske soldater som gifter seg med landsbyens unge jenter og tar de med til Norge, seks til nå? De to smiler, og er enige om at det kanskje var på tide om noen av de libanesiske guttene fikk seg norske jenter for å bosette seg i Ebel es Saqi —

Sten Karlsen, KpA:

Ja, det er omtrent slik jeg forventet, etter å ha sett bilder fra stedet. Det er kanskje noe mer ødelagt enn jeg hadde trodd, men jeg er positivt overrasket for vaskemuligheter, WC osv. — jeg hadde inntrykk av dårligere standard enn hva det virkelig er — en kjempeoverraskelse! Første vakt i kveld, istandsetting av prefab så langt. Det er i hvert fall varmt nok, men har hørt det skal bli varmere...

Finn Kokkersvold, KpA:

Jeg hadde sett bilder og film så litt forberedt var jeg. Omtrent som ventet, får jeg vel si. Jeg var ut på OP allerede i dag, men det var stille og rolig på min vakt. Været er bra, fenomenalt, egentlig, og ikke for varmt foreløpig. Byen har jeg ikke rukket å se ennå, men det skal nok snart bli en råd også med det.

Lt. Kjell Johnson, Stkp:

Egentlig er det som ventet, ja. Mer smådyr på rommet enn forutsett, riktignok, men klima, folk og hus er slik jeg hadde forestilt meg. Det er noe roligere her enn jeg var innstilt på, men det har jo bare vært ett døgn. Jeg har vært med på en utrykning for å hente en kvinnelig pasient til sykestua, og jeg er overrasket over hvor mange sivile som kommer dit. Saqi er en fin by, trass i ødeleggelsene.

Knut Ole Myrberg, MP, Stkp:

Hadde ikke ventet det helt slik. Jeg har jobbet ganske mye den første dagen, men egentlig er det ganske mye som en MP-stasjon hjemme. Stedet er omtrent som ventet, men kanskje hadde jeg sett for meg et klammere og varmere klima. Første døgnet har vært helt bra, men med mye å gjøre, noe jeg ikke har noe imot. Det er ellers en kjempefin gjeng å jobbe sammen med på MP-stasjonen.

I dag fortsetter gjenoppbyggingen.

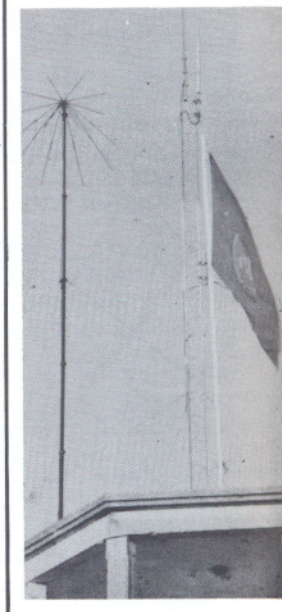
men det ville kanskje ikke bli lett for dem å tilpasse seg livet her?

Om framtida for Ebel es Saqi og Libanon vil de to ikke begi seg ut på å spå. — Vi kjenner fortida, framtida kan vi ikke annet enn å håpe for, sier de, som har denne varme hilsen til de norske soldatene som har fått deres by og land som hjem for en tid:

— Den norske bataljonen kom hit med fred, som Jesus gjorde det en gang før.

Freden har kommet tilbake til Ebel es Saqi, en gang regnet som Sør-Libanons perle.

Det skal en hund til

●●Bikkjeglamet fra Villa Rabies bør ikke skremme noen, navnet ei heller. Rabies skal ikke være påvist på aldri så lenge. Og de veltrenede og vakre hundene er under sine føreres fulle kontroll. Og hva mere er: en uunnværlig del av bataljonen. Ihverfall skal vi tro hundegruppa selv, og det finner vi liten grunn til ikke å gjøre.

Rune Glomnes, Larvik, Odd Bjørnar Bakken, Lillehammer, Einar Johannesen, Bergen, Karl Signar Karlsen, Brønnøysund og Ørnulf Gladheim i Hundegruppa.

Visitering ved Odd Bjørnar Bakken, Ørnulf Gladheim og Tassi.

Ørnulf Gladheim og Arak sto for det hittil siste narkobeslaget i UNIFIL.

— Hundene er nødvendige, ingen tvil om det, sier Lt. Stunes, som er sjef for hundegruppa, og NK i vakt — og hundetroppen. Det er et utsagn som sjefen for Forsvarets Hundeskole ved Drøbak, major Gimre, vil rødme av glede over. De er noen entusiastiske soldater, disse hundefolka, og de har alle vært innom Hundeskolen, de to-beinte som de firbeinte.

Oppvurderes

Lt. Stunes så gjerne at hundegruppa ble utvidet, og minnes tidligere kontingenter — han har selv deltatt i 3, 5, 9 og 13 — hvor antall hunder var oppe i 17, mot dagens 12. — Men det er selvsagt et spørsmål om kapasitet for utdanning av nye folk hjemme, og interne prioriteringer her, tillegger han. Men på spørsmålet om hundens betydning er han urokkelig, den kan vi ikke klare oss uten i Norbatt, like lite som i Forsvaret hjemme.

Hundetjenesten i Det norske forsvar ligger ikke noe tilbake for hva vi finner i andre land, selv om hundentusiastene vil kunne preike deg ørene fulle i time etter time om dyrenes fortrefelighet og uvurderlighet — og ganske få deg til å tro hvert ord. Og sterkt betone nødvendigheten av en styrket hundetjeneste. Men glødende idealisme til side — det synes hevet over tvil at Norbatt har en hundetjeneste hele UNIFIL kan være stolt over. Bistand til andre nasjoners kontingenter er en anerkjennelse i seg selv.

Og sjef for vakt — og hundetroppen, Lt. Erling Mortensen, ser ikke bort i fra at den viktige rolle hundegruppen spiller i NORBATT, har en positiv innflytelse overfor hundens stilling i Forsvaret hjemme i Norge. — Mange befal ser her hva hundene betyr, og tar det med seg hjem, som han sier, med erfaring fra kontingent 6 og nå 12 og 13.

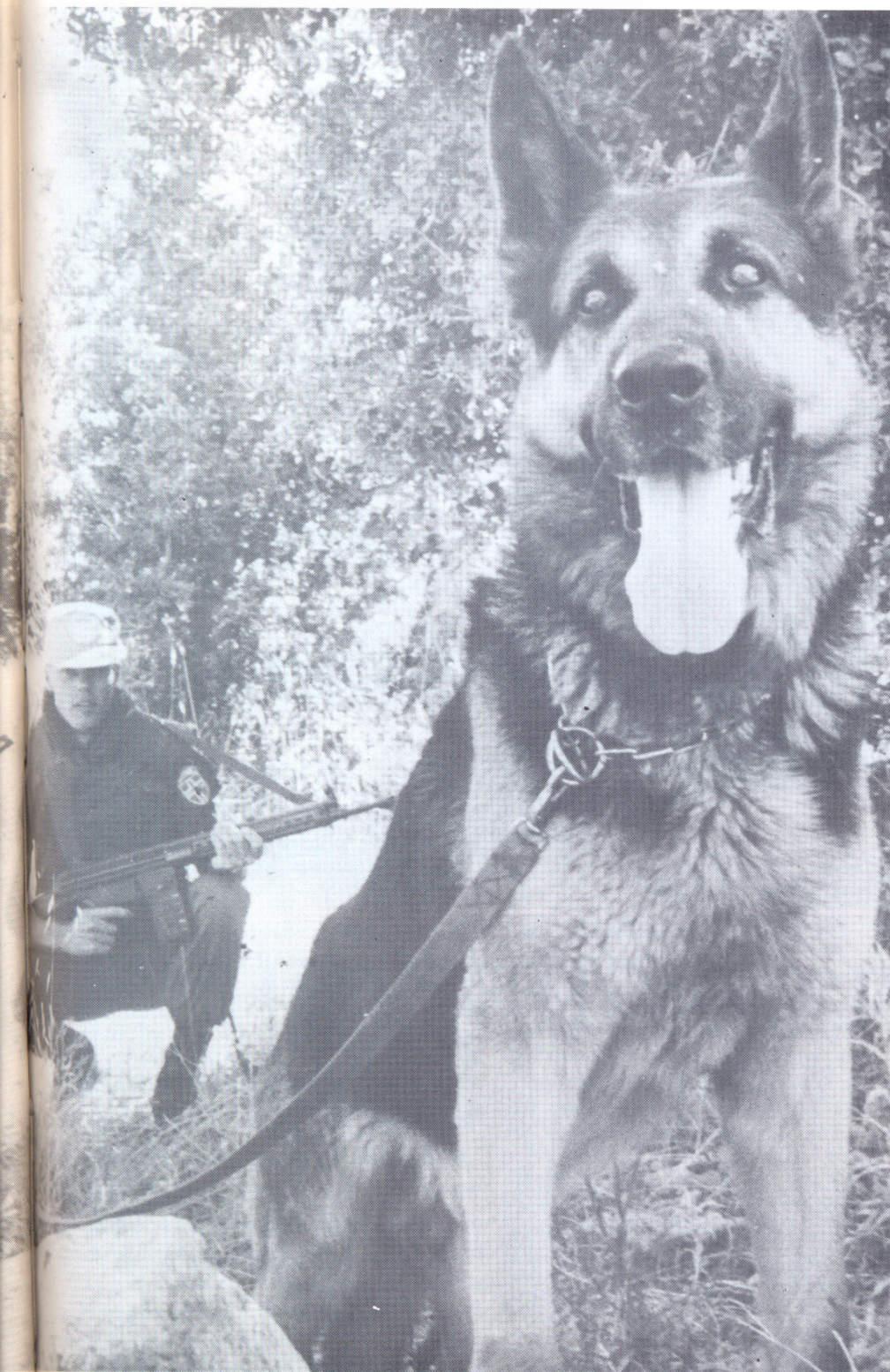

Hundegruppa — the dog soldier's ig de

Narkoneser

Det er noen alldeles fintfølede de har, disse bikkjene, og det er til å fatte hvordan de kan finne tika og sprengstoff i kriker og — men de gjør det.

Tolv hunder har hundegruppa NORBATT, elleve schäferer og en labrador. To av bikkjene er tinger

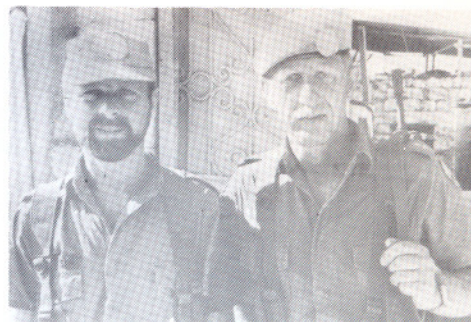

— viktig del av NORBATT. Odd Bjørnar Bakken, Ørnulf Gladheim og Tassi.

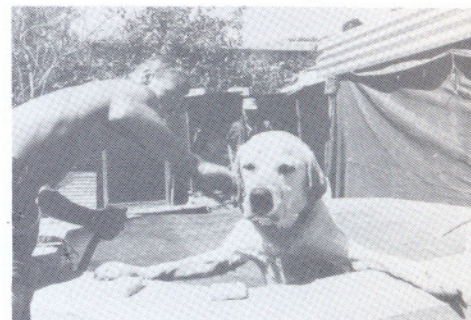
søkende hunder, resten patrulje — og
 marslingshunder. Alle er fast stasjonert
 i hundegården i Saqi, to har vært her
 siden opprettelsen av den norske
 UNIFIL-styrken. To befal og ti hundeførere tar seg av de firbeinte venner
 minst to under det forsvarlige, under,
 streker Mortensen.

pa
 g e Norbatt er den eneste av UNIFIL-
 arkkontingentene som stiller egne narko-

hunder. I samarbeid med MP-hovedkvarteret i Naqoura stiller hundegruppen i NORBATT opp til narkokontroller ved andre nasjoners roteringer. Også ved våre egne rotasjoner er hundene i søk etter narkotika, på utstyr, og også rutinemessig over postforsendelser til Norge, men uten funn. Ved rotasjonstider har det derfor vært travle dager for de to narkohundene og deres førere. Også i andre sammen-

Lederne for Hundegruppa foran Villa Rabies: Lt. Mortensen og lt. Stunes.

Arak har ikke noe imot en godt vask.

heng har de norske hundene vært i andre kontingenter på søk, noe som forteller at vår hundegruppe nyter stor anseelse i hele UNIFIL. Flere andre lands kontingenter har hundetjeneste, men ikke organisert på samme vis, i samme utstrekning.

Travle dager

Lt. Mortensen kan fortelle om travle arbeidsdager for hundefolket, og varierende oppgaver. Ebel es Saqi er utgangsbasen, etter revelse skal hundene ut på lufting, det er fysisk trening med dem, vask og stell, ting som har skjedd på natta gås igjennom og dagens tjeneste vurderes. Felles og individuell trening legges opp, forefallende oppgaver skal tas hånd om.

Blant de faste oppdrag for hundegruppen hører avgivelse av fire hunder på døgnbasis til kompaniene — fast stasjonert ved underavdelingene, hvor hund og fører bor ute en uke i slengen ved posisjonene. Ett team er avgitt til ett av geværkompaniene i Saqi, ett til utrykningsstyrken Balder, for å nevne noen. Andre oppgaver for FN kan etter hvert komme på tale for Det norske forsvarets hundetjeneste, ut i fra de gode erfaringene fra Norbatt.

Og den fryktede rabiesen har man sluppet unna. Alle hundene er vaksinert og er under nøye kontroll, ingen er blitt angrepet av den farlige sykdommen. Og sin framskutte posisjon til tross — Norbatt har ennå ikke hatt tap av hunder.

Norsk krumtapp i UNIFIL

— Miljø er viktig, understreker (fra venstre) major Dagfinn Rian fra Trondheim, som er prest i NORMAINTCOY, oberstløytnant Arild Svein Bakken fra Ringerike, verkstedkompaniets sjef, og løytnant Kai Reinertsen fra Kristiansand, kombinert velferds-, reise-, idretts- og presse- og informasjonsoffiser.

●● Det norske verkstedkompaniet i Tibnine — NORMAINTCOY — er en av krumtappene i UNIFIL. De ca 160 nordmennene midt inne i IRISHBATTs ansvarsområde utfører reparasjonstjenester for hele FNs bredsbbevarende styrke i Libanon.

Det er om lag femten hundre kjøretøyer i UNIFIL, og det norske verkstedkompaniet i Tibnine har ansvaret for anslagsvis en tredjedel av disse. Men i tillegg alt sambandsutstyr. Andre kjøretøyer blir tatt hånd om av franskmennene og av CTO for den sivile sektor.

NORMAINTCOY er godt bemannet og vel utstyrt for den viktige oppgave de er tildelt i UNIFIL-sammenheng. 38 befal, 124 korporaler og menige og 18 lokaltilsatte har sitt virke i Tibnine. Kjøretøyverkstedet er den største troppen i kompaniet, og jobber primært i leiren på hva som egentlig rett og slett er et godt, norsk bilverksted. Spesialverksted for generatorer og elektriske systemer kommer i tillegg. Reparasjonslag og bergingsteam får farte en del rundt på oppdrag, og besøker hele UNIFIL — kompaniets ansikt utad så og si. Folk fra verkstedkompaniet driver også opplæring av personell i de andre bataljonene i styrken.

Lageret til NORMAINTCOY er imponerende med sine om lag 25.000

●● — Det er en fantastisk gjeng vi har her i Tibnine, sier verkstedkompaniets sjef, oberstløytnant Arild Svein Bakken. — Det er en pågangsvilje og arbeidsiver jeg er imponert over. Det er en meget fin samling norsk ungdom vi har i NORMAINTCOY.

artikler. Til sammenligning har et velutrustet norsk bilverksted sjelden mer enn 5-6000 på lager. Deler tas også fra kondemnerte kjøretøyer i den grad det er mulig. Vrak selges til sivile, men ødelegges først så de ikke kan settes i kjørbær stand. Fra ledende UNIFIL-hold er det også uttrykt bekymring over at FN-kjøretøyer med farger og merker intakt kan bli misbrukt, derfor blir vrak skjært i biter før de selges.

NORMAINTCOY forsøker også i stor utstrekning å bistå det sivile samfunn, og det anslås at om lag 20 prosent av bergingsoppdragene for eksempel er sivile. — Vi yter hjelp til å reparere alt av samfunnsmessig betydning så langt vi kan, sier oblt. Bakken til Blue Beret, — men vi er mer forsiktige med å hjelpe enkeltpersoner.

På spørsmål om hvorfor ikke verkstedkompaniet har ansatt flere sivile til rent tekniske oppgaver, svarer oblt. Bakken at det er opptrukne UNIFIL-rammer man har å holde seg til, og at man ved NORMAINTCOY godt kun-

ne tenkt seg flere. Det ville utvilsomt kommet det sivile samfunn til nytte, og det skulle ikke stå på nordmennene, men de har begrensede regler å holde seg til.

Verkstedkompaniet ligger innenfor IRISHBATTs ansvarsområde, men nordmennene har sin egen forsvarsplan. Men de har ingen observasjonsposter eller kontrollpunkter. Forholdet til irene er meget godt, forlyder det, og soldatene besøker ofte hverandre og har et utstrakt sosialt samkvem.

NORMAINTCOY holder til i en leir, og må fungere godt sammen såvidt tett sammen som de lever og arbeider. Men ifølge oberstløytnant Bakke byr det på svært få problemer. Han har erfaring som sjef også fra kontingent XII, men understreker at han allerede er optimistisk på vegne av denne kontingenten, som han gir uttrykk for lover svært bra.

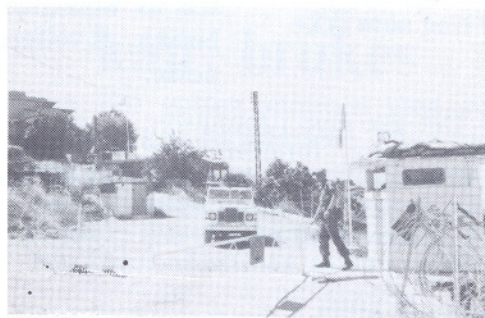
På vakt i tårnet på 4-80P: Frank Egil Reise fra Kristiansand.

HØYT HENGER DE...

Høyt på strå sitter de, vaktssoldatene på 4-80P oppe på Kheurbet Aatiqa-høyden, med vid utsikt og frisk luft. Duver godt, gjør det høye tårnet i vindkastene, men vaktene sitter godt inne i buret.

1. tropp fra KpB bemanner 4-8. Normalt ligger 22 mann her, og dagene går med til bygging av stilling, bemanning av OP og på tirsdager CP. Forsyning av enklaven to dager i uka, og hvis IDF oppretter CP, vil 4-8 opprette en på hver side av den, noe som har hendt fra tid til annen. Få fritidsmuligheter, der det utendørs trimrommet med vekter er det vesentlige tilbudet. En ikke uvant situasjonsbeskrivelse for vaktssoldatene rundt i ansvarsområdet, lange dager kan det nok bli på posisjonene.

KpB er det kompani som har størst utstrekning på sitt dekningsområde,

Rachaiya el Foukhar, hovedkvarteret til KpB.

med lengst avstand mellom posisjonene, forteller adm. ass. fenr. Jacobsen fra Kristiansand og skriver Delbekk fra Fredrikstad. Men oppgavene, og belastningen, er på lik linje med KpA og Stkp, understreker de. KpB har i alt 19 OP/CP'er og om lag 140 soldater

ute til enhver tid. I forrige kontingent hadde man 800 patruljer på to måneder, får vi opplyst.

Kompanihovedkvarteret ligger i byen Rachaiya el Foukhar, den mest istykkerskutte og ødelagte byen i hele området, viden kjent for sin store produksjon av keramiske krusker. Fra KpB ligger det ti befall og 28 menige i Rachaiya, belagt i mursteinshus, og mannskapet gir inntrykk av å trives godt opp i høyden, og uttaler at de lengter etter å komme tilbake etter besøk nede i Ebel es Saqi.

På fritida går det mye på fysisk fostring, i terrengløypa "Furulunden" eller i 5000-metersløypa. Vektløfting er populært, og innsatsen i forrige kontingent inspirerer, de to topplasseringene i vektløfting sto KpB for. Hver fjortende dag er det filmframvisning, og det vises videoer innimellom. Hard vaktbelastning førte til at baren etter hvert fikk sterkt begrenset åpningstid, besøket var for glissent.

Godt kjøp i PX'en

Korp. Grete Brandt Lindeberg, Oslo, fenr. Jan Skamfer, Sunndalsøra og lt. Stein A. Juul fra Bardufoss bak disken i den velassorterte PX'en i Ebel es Saqi — den største i hele UNIFIL.

— Det umulige tar litt lenger tid.

Det er mottoet på PX'en, hvor det meste kan skaffes. Datamaskiner, stereoanlegg, filmkameraer, klær — name it, og PX'en skaffer, selv ting som ikke er på lager.

Og handle gjør de, FN-soldatene. I forrige kontingent for ni millioner kroner. Så er da prisene på en rekke varer meget fordelaktige, ned til halvparten av utsalgsprisen hjemme. PX'en er en taxfree-butikk, et velferdstiltak som ikke beregner seg fortjeneste.

Åpningstidene:

PX

Mandag: 0900-1100, 1430-1600,
Tirsdag: 0900-1100, 1430, 1600,
1800-1900

Onsdag: Stengt

Torsdag: 0900-1100, 14.30-1600,
1800-1900

Fredag: 0900-1100, 1430-1600

Lørdag: 0800-1100

Søndag: Stengt

Kantine:

Mandag: 1430-1600, 1800-1900

Tirsdag: 1430-1600, 1800-1900

Onsdag: 1800-1900

Torsdag: 1800-1900

Fredag: 1430-1600, 1800-2000

Lørdag: 0800-1100

Søndag: Stengt

— Det går mye i fotoutstyr, bilstereo og parfyme, forteller korp. Grete Brandt Lindeberg, som har tjeneste i PX-utsalget. På disse varene kommer prisen gjerne ned på halv pris i forhold til norske varer, kanskje enda billigere.

Ikke alt billig

— Mange klager imidlertid over at prisene er høye, skyter lt. Stein A. Juul, sjef for PX'en, inn. — Det ikke alle skjønner, er at det er varer som er avgiftsbelagt hjemme som kan bli billigere. Vaskepulver kan ikke på samme måte som en radio eller en flaske sprit bli vesentlig billigere enn i Norge.

Lt. Juul opplyser at man forsøker å holde prisene omtrent på det samme nivå som de lokale kjøpmenn. — Hvis vi ligger over, får vi ikke solgt. Forskjellen ligger blant annet i at hos dem

kan det prutes, hos oss ikke.

Det beregnes ikke fortjeneste på varene som omsettes i PX'en i Ebel es Saqi og i Tibnin, eller på kantineutsalgene. Men til prisen påplusses et tillegg på sju prosent, på alt uten vann. Dette beløpet fordeles ved hver måneds slutt mellom et ansvarsfond (60 prosent) og et kantinefond (40 prosent). Ansvarsfondet dekker brekkasje og nedskrivning, mens kantinefondets midler av et kantineråd disponeres til ulike velferdstiltak.

Største PX

Butikken i Saqi er den største PX'en i hele UNIFIL, med mest omfattende åpningstid og med best vareutvalg. Ved siden av NORMAITNCOY og FINBATTs PX'er er denne den eneste som fører kapitalvarer.

Varene kjøpes vesentlig inn fra tre

hold: Norge, Israel og Kypros, alt etter hvor det enkelte produkt fås, og er billigst og best. Fra tid til annen fås også varer fra Syria, blant annet de viden kjente Damaskdukene.

Og vareutvalget er stort, selv om det nå skal trimmes ned noe, hvor klessalget skal reduseres til vesentlig å omfatte de mest populære motemerkenne. Ifølge instruksjonen er det bestemte leverandører en skal handle fra, og lageret kan rimeligvis ikke romme alt mellom himmel og jord. Men for den som vil ha noe som ikke finnes i hyllene allerede, er det råd: Personlige bestillinger tas imot, og effektueres så sant det er mulig. Men: Slike spesialbestillinger bør komme tidlig i kontingenten for at det skal bli tid til å bestille, og få det ned, hvilket kan ta noen uker, kanskje måneder. Typebetegnelser foretrekkes for å lette bestillingene. Og for å unngå at spesialbestilte, og kanskje litt ukurante varer, blir liggende uavhentet og uomsettelige, må slike personlige bestillinger betales på forskudd — dette ut i fra tidligere erfaringer med at folk har ombestemt seg og ikke tatt ut bestilte varer.

God omsetning

Med en omsetning på ni millioner kroner i forrige kontingent, er det travle dager på PX'en, som bestreber seg på å gjøre alle til lags. For folk som kommer inn fra ytterpostene kan også stengningstidene fravikes.

— Vi merker et visst kjøpemønster, sier fenr. Jan Skamfer, regnskapsfører. — Når folk kommer ned synes de ting er dyrt, men etter den første, store FN-lønningen kjøpes en del varer opp. Så går det stort sett jamnt utover i kontingenter, før en ny, klar topp avtegner seg før hjemreise.

Nå minnes det om at det er tollbestemmelser på innførsel av kapitalvarer til Norge, men for folk som har vært ute i minimum ett år, kan varer for mellom 30 og 40 tusen kroner tas inn tollfritt.

— Og folk er uhyre merkebevisste, understreker fenr. Skamfer, — vi har billige, men likefullt gode T-skjorter til noen få dollar, men det som selger er Lacoste til 21 dollar — vel fordi disse hjemme i Norge koster en tre hundre kroners penge.

Skulle noen så tro at det går an å gjøre butikk på å kjøpe billig og tollfritt her, og så selge med pen fortjeneste i et kjøpelystent Israel, så er det bare å tro om igjen. Det er ifølge bataljonsordre strengt forbudt, og kapitalvarer som skal tas med til Israel skal registreres hos velferdsoffiser.

NORSKE HYLLEVARER

Sjt. Sigrud Gjestrud fra Oslo ekspederer kristiansander Øystein Øgaard fra sambandsstroppen i kantineutsalget i Ebel es Saqi.

Hadde det ikke vært for all spriten, kunne en nesten hensettes til en norsk nærbutikk. Selv i Sør-Libanon finner vi Sorbits, PP, Biotex, Stratos, Kvikk-lunsj, Petterøes nummer to, Spenol og Ringnes — og linjeakevitt.

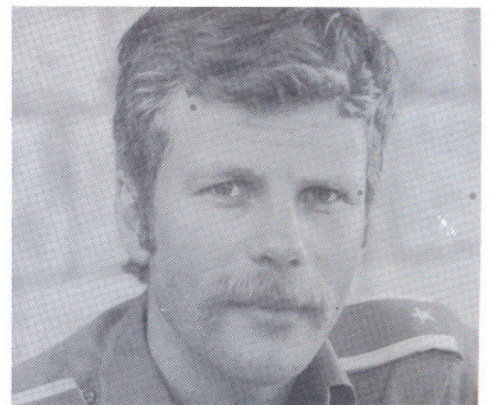
Stedet må være kantineutsalget, hvor alskens små, men kanskje likefullt nødvendige, forbruksartikler fås kjøpt. Og er nordmannen vant til norsk sjokolade, pils og vaskepulver, vil han eller

hun ha det — tyder erfaringene på. Ikke minst er Ringnes pils en etterspurt vare. Og det går helst i drikkevarer og tobakk, skal vi tro sjt. Sigrud Gjestrud bak disken.

PRESTEN kan brukes

Den lille gutten sammen med sin mor i kirken på julaften: Mamma, hvor gjør de av presten til neste år?

Nå ja, et slikt utsagt kan jo etter de lærde filosofers forstand tolkes på flere måter. Mitt håp er i alle fall at "min menighet" i kontingent XIII skal slippe å fundere over slike spørsmål. Og dermed er også noe av prestens arbeid definert: Å komme ut i felten, få kontakt og prate med gutta (og jentene). Mange tror kanskje at det er farlig å prate med en prest og at det er bare noe man gjør i spesielle situasjoner. Jeg håper å være slik at denne tanke kan avlives. Med presten kan dere snakke om alt, spøk og alvor, dagligdagse og rent personlige ting. Og husk, presten har taushetsplikt, det vil si at de som dere snakker med ham under fire øyne om, blir mellom oss. Ellers består prestens oppgaver selv-

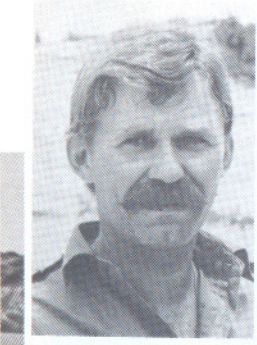
Bataljonspresten, major Arne Nataas.

sagt også av de rent kirkelige tjenester som gudstjeneste både i Ebel es Saqi og Rashayia og rundt omkring på posisjoner (og der er dere hjertelig velkomne), bibelgruppa osv. For det er vel slik at mennesket lever vel ikke bare av brød fra kjøkkenet!?

Hilsen Arne Nataas

P. S. Og så blir vi jo bedre kjent på bibeltur!

KYPROS ØVERST

●●Kypros, Kjærlighetsgudinnen Afrodites øy i Middelhavet, er blitt de norske FN-soldatenes mest populære feriemål, og har danket ut det langt dyrere Israel.

Reiseoffiser, fenrik Harald Høier i Velferdshuset i Ebel es Saqi står til tjeneste for reiselystne soldater, og kan

Mest pop blant de norske FN-soldatene? Kypros, sier, reiseoffiser, fenrik Harald Høier fra Kristiansund (innfeldt).

Per G. Dahl og sjt. Kristin Fure fra Stkp styrer platetallerkenene i Radio NORBATT — sammen med vel et dusin andre frivillige medarbeidere.

Radio NORBATT

Bataljonens beste velferdstilbud. På 98 Mhz FM: Radio NORBATT.

Med sine hundre watt når bataljons-senderen hele Sør-Libanon. Helt ut til Kypros skal den kunne plukkes opp om de meteorologiske forhold viser seg fra sin lune side. På FM går radiobølgene lengst under høytrykk.

Utstyret er ikke helt topp, skal vi tro ildsjelene bak stasjonen, men en del ny teknisk utrustning er under veis, og med en nødvendig overhaling sier man seg overveiende fornøyd. Det samme gjelder platbunken og kasettsamlingen. Det er få plateønsker som ikke kan oppfylles, forteller Sjt. Kristin Fure og Bjørn Knutslie, begge Stkp, til Blue Beret. Hvor mange plater og kassetter som i kontingentenes løp har samlet seg opp, tør de ikke gjette på, men samlingen er ikke liten. Og godt utvalg skal til — musikksmaken i Norbatt synes å være variert, selv om hovedtyngden av musikkønskene nok går i retning av de siste hits på pop-

PÅ REISETOPPEN

ordne billetter og pakketurer. Med de sterkt økende prisene i Israel, har Kypros blitt langt det mest søkte reise-målet for folk på leave, opplyser han. Selv med flybilletten i tillegg vil gjerne et Kypros-opphold falle rimeligere i pris. Fly tur-retur fra Tel Aviv koster om lag 1300 kroner, og billige hoteller er intet problem. Overnatting med frokost på et trestjernes hotell kan dreie seg om ca 125 kroner pr døgn.

Både på Kypros og i Israel finnes det flere tilbud, og fra reiseoffiserens katalog er det å velge og vrake. Fra Tel Aviv kan andre land i området nås, blant annet Kairo, dit man kommer seg for 220 dollar tur/retur. Og fra den egyptiske hovedstaden tilbys det en lang rekke spennende turer, til Luxor, Aswan, pyramidene osv.

Reiseoffiseren kan skaffe billetter til de fleste himmelstrøk, men har ikke kapasitet til å finne fram alle mulige billigitilbud som mange kjenner til blant annet fra såkalte bucketshops i London. Men om du vil ha en pakkeferie til Kenya, med fantastiske muligheter for safari, kan fenrik Høier være behjelpelig.

Pågangen på de mest populære reise-stedene sommerstid er imidlertid stor, og Høier ber alle være ute i så god tid som mulig, for sikkerhets skyld. Han er i stor utstrekning å finne på sitt kontor i Saqi, hvor han er rede til å bistå de som enten vil hjem eller videre ut i den store verden. Og i NORMAINT-COY i Tibning er det bare å stikke innom lt. Kai Reinertsen, som sitter med de samme tilbudene.

Travel idretts- periode

Sportsinteresserte går en aktiv periode i møte. En lang rekke turneringer og konkurranser skal gå av stabelen i UNIFIL-regi, og NORBATT skal være med på de fleste.

Den norske bataljonen er påmeldt konkurransene i bordtennis, tautrekk, volleyball, fotball, bridge, 15 km gang, 10 000-meter, tennis, stafett, infanteriløp, skyting, svømming, halvmaraton og orientering. En lang liste, og enda er vi ikke påmeldt basket, dart, rugby og golf!

Turneringene arrangeres rundt om i UNIFIL-området, og NORBATT skal være vert for stafetten, tidfestet til 24. september i Ebel es Saqi. Våre deltagere vil bli tatt ut gjennom dertil arrangerte turneringer.

På lokalt hold skal det også arrangeres en rekke konkurranser, blant annet NORBATT XIII-mesterskap i forball hvor alle tropper er innbudt til å stille lag.

Saqi — og Chebaa-marsjene er allerede godt i gang, turmarsjer som kan kvalifisere deltageren til utholdenhetsprøve til idrettsmerke, én mars gir rett til kjøp av Chebaa-medalje hos idretts-offiser, og gir videre poeng til Norbattkruset, med tre ganger oppfylles kravet til idrettsmerket.

Chebaa-marsjen er en turmarsj på 22-23 kilometer. Den har en tid vært lagt om på grunn av munn — og klov-syke i et av områdene ruten går igjen-agt om på grunn av munn — og klov-syke i et av områdene ruten går igjen-non, men skulle nå være tilbake i gammel, normal trasé. Marsjen starter ved 4-13 lagsleir, hvor det er klippekort og tang for kvittering. Fra ca. 1050 meter over havet stiger det bratt opp de to første kilometrene til 4-14 OP, som skal være den høyeste plasserte OP i hele UNIFIL, der den ligger på 1472 m.o.h. Hefra skal man på klare dager kunne skimte Middelhavet, mens ut-sikten mot sør og øst kan by på det mektige Mount Hermon, og i nord de 2-3000 høye fjellkjedene øst om hoved-staden Beirut.

Etter ca. halvannen til to kilometer kan Chebaa-dalen skimtes, en frodig dal hvor elven ved samme navn renner ned mot El Hebbariye.

Velferd er også egne initiativ

— Det ligger mye til rette for velferdstiltak for de som vil gjøre noe sjøl, sier velferdsoffiser, kaptein Iver Engbretsen. — Kompaniene må vise eget initiativ, lage egne arrangementer. Vi kan hjelpe til, men det er for mange i NORBATT til at vi kan komme med tilbud til hver enkelt.

på lufta

barometrene. Og stasjonens egen ti på topp kåres ukentlig. To tropper bes stemme over siste ukens ti populære samt tre nykommere.

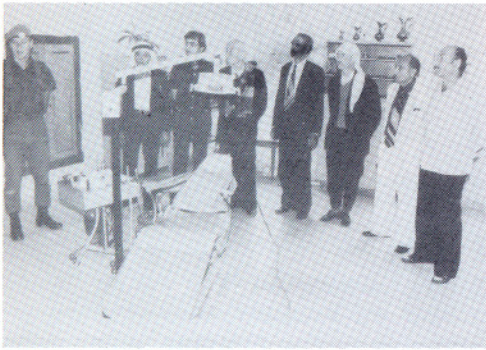
Et femtentalls medarbeidere står for sendingene, som naturlig nok inneholder mye, og allsidig, musikk. Ønskekonsertprogrammer med hilsener er populære, nyhetene likeså — store og små, fra Norge og fra UNIFIL/Midt-Østen. Intervjuer, innringningsprogrammer og gjettekonkurranser er andre elementer på Radio NORBATTs fyldige sendeskjema. Stasjonen rekrutterer sine medarbeidere fra menige og befal, og det har ikke bydd på problemer å få folk til å ta et tak, i hva som av dimittanter er blitt kalt bataljonens viktigste velferdstilbud. I Tibnin finnes den andre norske radiostasjonen i Sør-Libanon, Radio Scorpion.

Radio NORBATT finner du ganske lett på FM-båndet hver eneste kveld. Med sendinger på 98 Mhz mandag til fredag 18.00-24.00, lørdag og søndag 12.30-14.30 og 18.00-03.00.

Ved siden av Radio NORBATT og Blue Beret, som sorterer under velferdsoffiseren, er det mangt kontoret steller med. Video og TV er det stor pågang på, og hver posisjon skal ha sitt eget, problemene forbundet med TV/video er slitasje og vedlikehold.

Det er tanken å sette i gang kurser også i denne kontingenten, i arabisk, i bridge og i fotografering. Erfaringene med arabisk-kursene er fra tidligere at oppmøtet er stort i begynnelsen, men at det er få som fullfører. Hvilket selvsagt har sammenheng med vakter, med leave og andre forhold som spiller inn. Brevkurs må den enkelte selv bestille, men velferden har lister og står til rådighet med rettledning. Man får ikke dekket noen av utgiftene til brevkurs.

Musikkinstrumenter venter den som vil være med i orkester, og det er fullt utstyr til to pop-band for den som måtte føle seg kallet i den retning.

NORBATTs tannlege, lt. Ødegaard, viser gjestene rundt på det nye tannlegekontoret i den nye sykestua.

Ny sykestue tatt i bruk

Mot slutten av kontigent XII ble NORBATTs nye sykestue, eller hospital, tatt i bruk. Sykestua fikk lokaler i Ebel es Saqis gamle skole ved Norbatt Plass.

Flere ukers oppussing og ombygging ga resultater og den nye sykestua har fått tilfredsstillende lokaliteter. Innvielsen skjedde med brask og bram lørdag den 19. mai under tilstedeværelse av mouktarer, ordførere og druser-sjeiker fra hele NORBATT AO.

Foruten selve sykestua med et moderne legekontor har også bataljonens tannlege fått plass her. I omliggende bygninger og en nyopppeist prefab har sanitetstroppens befal og mannskaper fått tilhold.

Pasientene som oppsøker legekontoret består både av sivile og av NORBATTs eget personell, men de siste er i mindretall. En stor del av dagen er sykestue og legekontorer åpen for den sivile befolkning, og under innvielsen ble det gitt uttrykk for stor tilfredshet og takknemmelighet fra de sivile lederes side.

Midt-Østen i perspektiv

Midt-Østen er blitt kalt såvel sivilisasjonens vugge som veikryss, med fariende betydning for verden gjennom historien. Det har vært et senter for makt og kunnska), en bakevje, en strategisk passasje med samme rolle spilt mange ganger.

Organisert jordbruk ble utviklet her allerede for sju tusen år siden, og økt matproduksjon ser ut til å ha ført utvikling av en sivilisasjon. Allerede tre tusen år før Kristus hadde folket i Midt-Østen kjennskap til kobber, og hadde utviklet et skriftspråk. Byer var bygd, handel florerte, administrative systemer var opprettet.

Islams tilblivelse var et viktig punkt i Midt-Østens historie, for om lag 1300 år siden. Religionen ga Midt-Østen en enhet som tidligere hadde manglet. Med Napoleons invasjon av Egypt i 1798 innledet europeerne sin dominans i området — handelsveier til India var hva stormaktene stred for å få gjennom denne del av verden. Rundt 1920 var mesteparten av Midt-Østen, med unntak av Tyrkia, Iran, Jemen og hva som i dag er Saudi-Arabia, underlagt europeisk kontroll.

Oljefunn og — utvikling var et nytt vendepunkt, og rundt 1970 hadde Midt-Østen om lag to tredjedeler av verdens kjente oljeforekomster.

Religion

Religionen både forener og splitter folkene i Midt-Østen. Jødedommen, kristendommen og islam er alle sprunget fram i dette området. Alle tre religioner har spredt sin innflytelse ut over Midt-Østens områder, og har gitt stedet en spesiell historisk betydning, særlig for muslimene, som en gang i løpet av sitt liv skal søke å komme på pilgrimsferd til Mekka.

Islam er den dominerende religionen i Midt-Østen, og for muslimene er

byene Mekka, Medina og Jerusalem hellige, mens byer som Kairo, Damaskus og Bagdad har tjent som sentre for islamsk sivilisasjon. De kristne er i dag i mindretall i alle landene i regionen unntatt på Kypros.

Befolkning

Anslagsvis bor det 150 millioner mennesker i Midt-Østen, hvor tre land — Egypt, Iran og Tyrkia — står for 70 prosent av folketallet. Størstedelen av folket bor i landsbyer, og driver med jordbruk. I de fleste land i området er over halvparten av befolkningen under 20 år gamle, med en befolkningsvekst på mellom to og tre prosent. Det samlede folketall vil med denne veksraten fordobles på om lag 25 år. Men hittil har den økonomiske veksten vært større enn befolkningsøkningen.

Israel

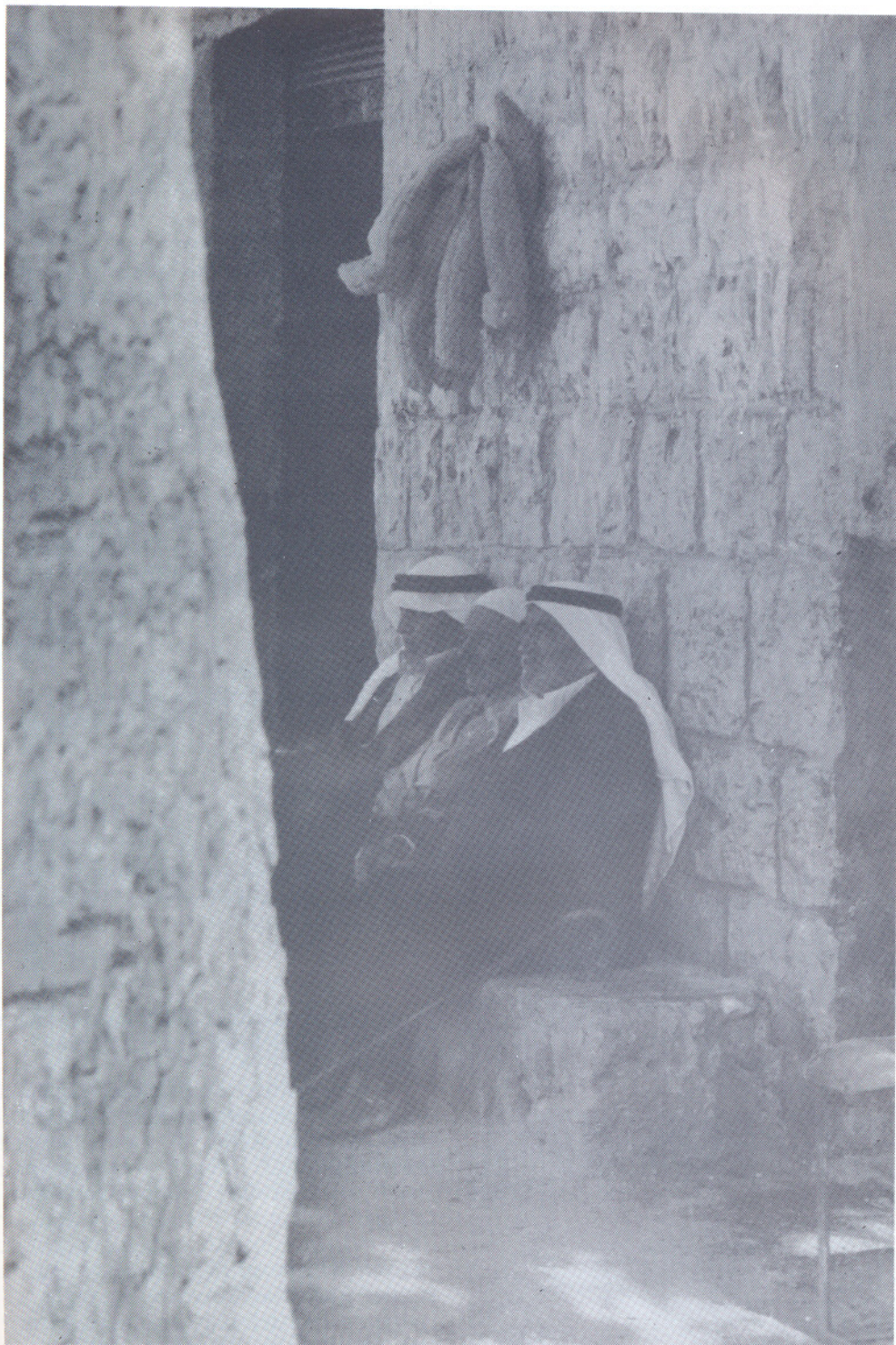
Den arabisk-israelske konflikten har pågått i et tredvetalls år. Omfattende kamper har brutt ut fem ganger: I 1948, 1956, 1967, 1973 og 1982. Sett med israelernes øyne er det et spørsmål om staten Israels eksistens i kamp mot arabisk fiendtlighet. Historiens Israel eksisterte som stat bare i to perioder, fra 1000-900 f.kr., og 165-65 f.kr. Den jødiske befolkningen flyttet ut av landet, og romerne kastet ut alle på noen få nær etter den jødiske revolten i år 135. I århundrene som fulgte drømte jøder om å vende tilbake til landet de mente Gud hadde lovt dem — Palestina.

Tanken om en egen stat i Palestina vokste fram som en ideologi på 1800-

HYGTEAM I AKSJON

●●Hygieneteamet har en viktig oppgave i NORBATT, om enn ikke alltid den renligste og triveligste, der de må rykke ut og kvitte seg med kadavre, som i dette tilfellet et dødt esel.

Midt-Østen er ikke bare et stridens område, det er en region med årtusen lange historiske og kulturelle tradisjoner.

tallet — sionismen. Med jødeforfølgelsene i Europa forut og under den andre verdenskrig flyttet mange jøder til Palestina, og etter krigen ble staten Israel opprettet, etter bitter arabisk motstand. Fra alle verdenshjørner kom jødiske immigranter og slo seg ned i landet, som imidlertid etter hvert ble mer og mer isolert i det internasjonale samfunn, samtidig som palestinerne sak vant gehør.

Palestinerne

Fra et arabisk synsvinkel, dreier Midt-Østen konflikten seg i fremste rekke om palestinerne. Palestinerne er et kristen og muslimsk folk fra Palestina, og deres barn. Deres land ble etter FN-vedtak i 1947 delt i en "jødisk" stat og en "arabisk" stat, med en befolkning som var en tredjedel jødisk og to tredjedeler palestinsk, hvor den jødiske staten skulle ha to tredjedeler av den totale befolkning — med et knapt jødisk flertall. Da britene trakk seg ut i 1948 førte det til krig, Israel erklærte seg selvstendig og utvidet sitt territorium, Egypt tok Gaza og Jordan Vestbredden.

750 000 palestiner flyktet, eller ble fordrevet fra Israel, hva som hadde vært deres hjemland Palestina. De fleste endte opp i flyktningeleire drevet av FN. I dag teller den palestinske nasjonen to og en halv million, spredd i flere land, mange har levd i eksil i tredve år — med drømmen om å vende tilbake til Palestina, fortsatt levende.

Politisk er de fleste palestiner organisert bak PLO — Den palestinske frigjøringsorganisasjonen, som har bygd opp væpnede styrker kald fedayeen.

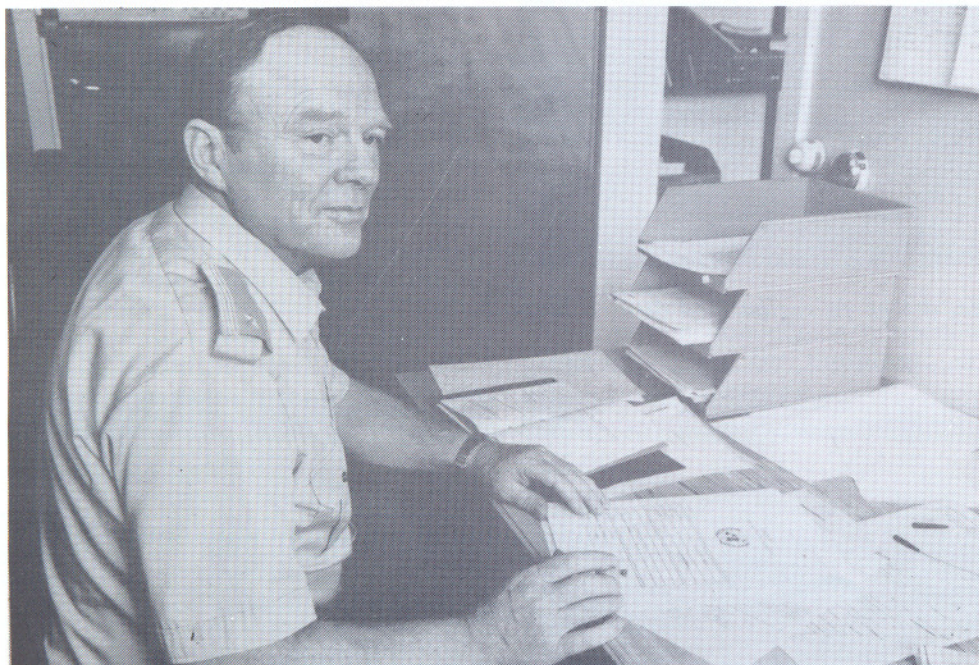
RUTINE PÅ ONSRUD

Endelig skulle pulsen være nede i normal igjen ved FN-kontoret på Onsrud, nok en kontingent er vel av gårde, en tett timeplan kan arkiveres. Før arbeidet med å finne folk til neste kontingent tar til, om ikke så alt for lenge.

Selv om det etter tretten kontingent-avsendelser har opparbeidet seg en ikke ubetydelig rutine, er det alltid et og annet uforutsett som dukker opp, og det er hektiske uker på FN-kontoret før alle poster er besatt, pairer fylt ut. Som avstedkommer atskillige sene kveldstimer for den lille staben ved kontoret, skal vi tro dets sjef, major Per Christensen.

Erfaring

Onsrud er oppsettende avdeling for FN-styrken, og har vært det siden starten på UNIFIL. Kontoret er bemannet med to yrkesoffiserer og en kontordame, med en engasjementsstilling i tillegg. I minste laget med en såvidt stor arbeidsmengde, mener maj. Christensen, som har vært sjef ved FN-kontoret siden april -81, og som selv tjenestegjorde som S-4 i kontingent fem.

Major Per Christensen ved FN-kontoret på Onsrud har oppsynet med søknadsbunken og utvelgelsen av mannskaper til FN-styrken.

Til denne kontingenten plukket FN-kontoret ut de 854 soldatene, hvorav 18 kvinner, blant de nærmere tre tusen søkerne. Og kontingent tretten har det høyeste kvinneinnslaget til nå.

— Er det vanskelig å finne de rette kvinner og menn til rette plass i kontingenten?

— Også på dette feltet har vi jo opparbeidet oss en viss erfaring etter hvert. Etter å ha gått igjennom søknadsbunken kom vi for menige ned til ca. tusen som vi anså som meget skikket. Av erfaring kaller vi inn flere enn de vi trenger, for vi vet det alltid blir frafall. Og for denne kontingenten hadde vi faktisk større frafall av innkalte enn noen gang tidligere.

— Hvilket kan skyldes?

— Arbeidsmarkedssituasjonen er nok den viktigste faktor. I tiden som har gått fra soldatene ute i forlegningene har sendt søknaden til de blir innkalt, kan mange ha fått jobb — eller skoleplass — og fortrekker den framfor Libanon-tjeneste. Vårt problem er først og fremst at så mange ikke gir beskjed om dette, med resultatet at vi sitter igjen med uforutsette hull som må fylles. Det er da telefonen her gløder

etter en dags tjeneste, for å spare tid ringer vi rundt til folk på reservelista for å få fylt opp kontingenten. Det gikk bra også denne gang, siste post som ble fylt var faktisk presseoffiserstillingen!

— Kvantitet er ikke det samme som kvalitet, legger imidlertid maj. Christensen til. — Det betyr at vi heller venter med å besette en stilling til vi har den rette mann eller kvinne, enn å besette den med folk vi ikke er faglig fornøyd med. Dette gjelder særlig tekniske stillinger som vi kan ha vanskeligheter med å finne folk til.

Og for hver kontingent tar majoren seg en tur ned for å se om man virkelig fant rette person til rette jobb, for så å lære til neste uttagning.

Fyldig arkiv

På Onsrud sitter man inne med papirene på alle som har vært ned til Libanon i FN-tjeneste — et etter hvert fyldig arkiv, totalt har nå om lag 13 000 vært ned siden UNIFIL ble opprettet i 1978.

— Og så kommer det kanskje mange bekymrede telefoner fra pårørende?

— Det hender ikke sjelden. Spesielt etter sterke innslag fra krigen på fjernsyn. Nå er jo saken at kampene i all vesentlig grad foregår i Beirut, men med mangelfulle geografiske kunnskaper om landet er det mange som lar seg bekymre nokså mye uten grunn. Vi har hatt noen få nordmenn i Beirut under kamphandlingene, og deres pårørende har selvsagt grunn til å ringe og forhøre seg hos oss, det er helt forståelig.

For de som tenker på å søke rekap, kan major Per Christensen ved FN-kontoret opplyse at det ikke fins noen klare regler. Det er forskjellige grunner til at FN-kontoret ser velvillig på rekapsøknader, selv om man er blitt strengere etter hvert — fordi man ut fra mobhær-hensynet ønsker at så mange som mulig skal få sjansen til å reise ned. Det kan være ønsket om kontinuitet, det kan være en belønning for utmerket innsats og reserver ved frafall, opplyser major Christensen til Blue Beret.

Fra NRK til UNIFIL

Tilværelsen er snudd opp ned for NRKs tidligere Midt-Østenkorrespondent Odd Karsten Tveit. Fra å ha tilbragt flere år ved regionens ulike fronter for å rapportere om den militære utvikling, er han nå å finne på den militære siden.

På kontoret hans i HQ i Naqoura blir blant annet hele UNIFILs blad til — Litani, med Tveit som en krumtapp i framstillingen. Hele den øvrige stab er ghanesere, mens nordmannen fungerer som redaksjonssekretær.

Fra front til krakk

— Helt siden jeg begynte som fjernsytjournalist i 1974 har jeg vært i felten. Jeg har dekket Afghanistan, revolusjonen i Iran, krigen mellom Iran og Irak, borgerkrigen i Libanon, invasjonen i 1978 og 1982, UNIFILs inn-treden. Hele tiden fulgt fronten på nært hold. Nå plutselig er jeg den som sitter på kontoret, som skal administrere et bibliotek, en fotograf, ha kontroll med at alt som skal gjøres blir gjort — være redaksjonssekretær for Litani.

— Som dere skjønner er det blitt et helt nytt liv, smiler major Tveit, og vi aner en antydning oppgitthet, selv om han ikke legger skjul på at han liker fobben opp i all travelheten, til tross for at alt er snudd på hodet fra et journalist-faglig synspunkt.

— Men, legger han til, — en rød tråd går det fra min tid som NRK-mann til dagens stilling som FN-offiser. Jeg er fra NRK vant med å ta hensyn til balanse, og det må jeg her også, i enda større grad, det er en rekke ting jeg ikke kan berøre eller ta opp, og manøvreringsrommet er nok snevret inn, sier Odd Karsten Tveit, som steller med interne informasjonsoppgaver innenfor UNIFIL. En sivilt ansatt talsmann tar seg av de utadrettede informasjonsoppgavene, for å få den nødvendige kontinuitet.

Libanon-bok

Fra avtjent militærtjeneste i Forsvarsdepartementet, med på-sijobbing i Aftenposten og foregående oppgaver for Stavanger Aftenblad i studietiden fram til ferdig sosialøkonom, har Odd Karsten Tveit med bare korte fravær

vært i TV. Til Midt-Østen kom han første gang i 1978, da han besøkte den første UNIFIL-kontingent. Senere har han dekket forholdene i denne delen av verden, fra Begin-intervjuet i forbindelse med tildelingen av Nobels fredspris i 1979 til han ble permanent korrespondent i Midt-Østen fra samme år, til han ble avløst av Johan Thorud i august i fjor.

Med stipendium og permisjon fra NRK har han siden arbeidet med en bok om utviklingen i Libanon og Israel.

— Det skal bli en dokumentarbok om utviklingen i området fra den første invasjonen i 1978 og etableringen av UNIFIL. Den skal ta for seg de palestinske aksjonene, de israelske invasjonene, de mange spenningene, og blir vel egentlig en krigsbok — en blanding av dokumentarskildring og krigsbok, med glimt bak de politiske kulisserne såvel som fra folkets dagligliv.

Ved siden av mange års erfaring som Midt-Østenkorrespondent, har Tveit benyttet permisjonstiden til å intervju hundrevis av framtrepende politikere og militære fra alle hold — israelere og palestinere, libanesere og UNIFIL-folk i sentrale stillinger, såvel som vanlige soldater, som kilder for boka.

En bok som det utvilsomt vil være behov for, fra et av de mest brokete områder i hele verden, med motsetninger og splittelser som etter hvert har gått langt over hodet på folk. Og med Stavanger-journalisten Odd Karsten Tveits mangeårige erfaring fra Midt-Østen skulle oppgaven være i trykkehender.

— UNIFIL har utviklet seg enormt fra 1978, sier major Odd Karsten Tveit.

